

KORT OMTALE AV PROSJEKT SOM HAR FÅTT TILDELT KVALITETSUTVIKLINGSMIDLAR 2008

Skjemaet skal brukast som informasjon til nettstaden om kvalitetssatsinga i Helse Vest

Prosjektnamn Kvalitetsutviklingsprosjekt nye molekylære analyser ved lymfekreft og spredning av slik sykdom
HF/avdeling/eining ansvarleg for prosjektet Avdeling for patologi, Gades institutt, Haukeland universitetssykehus
Kontaktperson/prosjektleder Olav Karsten Vintermyr, overlege, professor dr. med.
Bakgrunn for prosjektet/hovudpunkt Kreft i lymfesystemet (lymfom, lymfatisk leukemi) rammer en økende andel av pasienter i ulike aldersgrupper. Flere av disse sykdommer er klinisk meget aggressive, men gledelig nok har livsutsikten (prognosen) for flere av disse pasientene bedret seg betydelig de senere år. Dette skyldes dels bedre prosedyrer for en tidlig og riktig diagnose og dels bedre kliniske behandlingsmuligheter. I flere internasjonale behandlingsprotokoller er der et økende krav om utførelse av molekylære analyser ved slike kreftsykdommer. Molekylære analyser er således viktig for 1) å stille en riktig diagnose, 2) dels for å påvise spredning av slik sykdom til for eksempel beinmarg og 3) for å påvise tidlig tilbakefall av slik sykdom. Et av de viktigste molekylære verktøy ved utredning av kreft i lymfesystemet er bruk av klonale B- og T- celle analyser. Nylig er det innført en rekke nye slike protokoller i et felles europeisk initiativ som kalles for BIOMED-2.
Formål med prosjektet / forbedringsmål Hovedmål i vårt prosjekt vil være: 1. Innføring av nye molekylære (BIOMED-2) analyser av klonalitet i lymfekreft i B- og T celler. <i>Hvor godt vil de nye BIOMED-2 markørene påvise klonalitet i formalinfiksert (arkivalt) vev?</i> Hovedfokus vil ligge på follikulært lymfom som er det mest vanlige av de småcellede lymfomer, men også det mest krevende (vanskelige) å gjøre slike analyser på p.g.a. betydelig somatisk hypermutasjon i arvematerialet ved denne tilstand. 2. Bruk av molekylære klonalitetsanalyser ved mistanke om spredning av lymfekreft til beinmarg. Spredning av lymfom til beinmarg er ofte vanlig og hører med til utredning av pasienter med slik kreftsykdom ettersom dette vil påvirke pasientens stadium og behandling. I dag gjør vi dette ved bruk av molekylære analyser i aspirater fra beinmarg og ved undersøkelser av biopsier fra beinmarg. Disse analyser supplerer hverandre. <i>Det vi ønsker å finne svar på er hvor bred en optimal utredningsalgoritme bør være og i hvor stor grad vi klarer å fange opp slik tumorspredning med molekylære analyser.</i> 3. Utvikle nye sensitive metoder for påvisning av lymfekreft ved mistanke om minimal restsykdom (MRD) etter klinisk behandling og ved mistanke om tilbakefall av slik sykdom.

Hypotesen er at påvisning av små mengder lymfekreft blir stadig mer viktig ettersom forbedrede kliniske behandlingsmuligheter vil etterspørre mer sensitive metoder for påvisning av små mengder med lymfekreftceller.

Foreløpig har man fra tradisjonelt klinisk ståsted vært noe tilbakeholden med å forholde seg til tilbakefall av lymfekreft på molekylært nivå d.v.s. før dette også kan tydelig bekreftes ved histologisk eller annen type undersøkelse. Dette er imidlertid et fagfelt i betydelig utvikling og ved flere internasjonale sentra benyttes slike metoder for bl.a. å vurdere om autologe stamcelleekstrakter inneholder lymfekreftceller eller ikke.

Metodisk tilnærming / evaluering av effekt

Hovedfokus vil være å kvalitetssikre de nye molekylære metoder samt å bygge opp en kostnadseffektiv, men trykk utredningsalgoritme ved mistanke om lymfom, ved mulig spredning av lymfom og ved mulig tilbakefall av slik sykdom.

Overføringsverdi/overføring av kunnskap til andre einingar i regionen

Kompetanse og erfaring som bygges opp vil kunne deles med andre enheter som driver tilsvarende utredning.